

Gulyás Károly, un bibliotecar de altădată

BÁNYAI RÉKA
Biblioteca Județeană Mureș

În anul 1907, un tânăr profesor a fost numit custode al Bibliotecii Contelui Teleki Sámuel. În decursul anilor el s-a dovedit a fi demn de încredere: timp de 35 de ani rămâne fidel acestei însărcinări, zelos, cu un entuziasm și simț al datoriei, pe care îl aveau poate numai cărturarii de altădată. Am considerat că merită studiată această personalitate, a cărei viață și activitate s-a îmbinat cu istoria Bibliotecii Telekiana din prima parte a secolului al XX-lea. Cercetarea acestui domeniu nu este nicidecum terminată, lucrarea de față dorind să fie doar o primă etapă a acestui studiu.

Lexicoanele și celelalte surse tipărite ne prezintă numai informațiile cele mai necesare despre viața lui Gulyás Károly.¹ S-a născut la 15 decembrie 1873 la Debrețin, oraș de cultură cu tradiție seculară în domeniul cărții. Dragostea pentru lectură și carte o dobândește chiar în familie, tatăl lui fiind tipograf, iar bunicul compactor.² Urmează studiile la renumitul colegiu reformat din orașul natal, iar după

¹ Cele mai multe date apar în studiul lui Csontos Mária, *Levelek a Teleki Téka történetéből. Gulyás Károly, a Teleki Téka őre, în Emlékkönyv a Teleki Téka alapításának 200. évfordulójára*, Târgu-Mureș, Editura Mentor, 2002, p. 89-143. (În continuare *Emlékkönyv*.) p. 89-143.

² Kiss László, *Emlékeiről beszél Gulyás tanár úr...*, în *Keleti Újság*, 16 oct. 1939, p. 12.

bacalaureatul din 1891³ se înscrie la Academia de Arte Plastice din Budapesta. Desenul și artele plastice îl preocupă încă din copilărie. După terminarea Academiei, în 1896 devine profesor de desen la gimnaziul reformat din Kisújszállás unde predă materiile desenul liber, geometria, limba latină și greaca veche, matematica, caligrafia.⁴ Activează aici până la sfârșitul anului școlar 1901/1902. Între anii 1897-1898 își satisface serviciul militar la Oradea.⁵

În anul școlar 1902/1903 îl găsim pe Gulyás deja la Târgu-Mureș, unde a fost numit de către minister în funcția de profesor al Colegiului Reformat.⁶ Ca și la Kisújszállás, la început predă și aici mai multe materii, principalele rămânând totuși desenul și caligrafia. În perioada 1912-1915 el îndeplinește și funcția de bibliotecar al renumitei biblioteci profesionale a școlii.⁷

La mobilizarea generală din 1914 a fost recrutat, dar înainte de deschiderea anului școlar 1914/1915 a fost scutit de serviciul militar, fiind custode al Bibliotecii Teleki, însă din martie 1915 este iarăși chemat sub arme și luptă pe frontul de nord, apoi în Serbia, ca locotenent al regimentului de infanterie nr. 22. În ianuarie 1918, conducerea liceului intermediază și reușește să-i obțină scutirea definitivă de armată.⁸

---

³ *A Debreczeni Ref. Főgymnázium Értesítője az 1890/91. iskolai évről.* Debreczen, 1891, p. 43.

⁴ *A Kisújszállási... Ev. Ref. Főgymnasium Értesítője az 1896-97. tanévről,* Kisújszállás, 1897, p. 54. (Prin toate referințele consultate, apare greșit data de 1898 ca fiind începutul activității lui Gulyás la instituția sus-numită.)

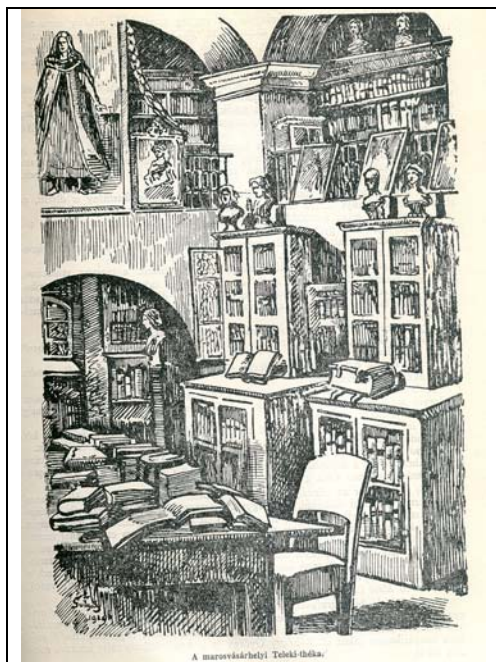
⁵ *A Kisújszállási... Ev. Ref. Főgymnasium Értesítője az 1897-98. évről,* p. 35, respectiv *Emlékkönyv,* p. 123.

⁶ *A Marosvásárhelyi Ev. Ref. Kollégium Értesítője az 1902-1903. évről,* p. XI. (În continuare *Koll.Ért.*)

⁷ *Koll.Ért. 1913/1914,* p. 61; *Koll.Ért. 1915/1916,* p. 16-17.

⁸ *Koll.Ért. 1914/1915,* p. 131; *Koll.Ért. 1917/1918,* p. 8; *Maros-Vásárhely és a háború. 2. könyv: 1915,* Szerk. Oroszlány Gábor. Marosvásárhely, (Grün Sámuel könyvnyomdája), 1915, p. 12, 27, 29, 67.

Era un pedagog înnăscut, care se ocupa consecvent de descoperirea și educarea noilor talente. Cursurile lui de desen erau adevărate experiențe

Gravură realizată în anii '20 de Gulyás Károly, reprezentând viziunea sa asupra Bibliotecii Teleki

pentru elevi, considerate ca fiind prima școală liberă de artă din oraș, când la Târgu-Mureș cei tineri desenau după modele. În grădina Bibliotecii Teleki (unde Gulyás își avea locuința de serviciu) a funcționat „academia de pictori”, unde vara pictau deodată 10-15 persoane.⁹

În timpul practicii, el le predă elevilor și noțiuni de istoria artei, ilustrând cu reproduceri ale marilor capodopere, și din când în când vizita cu clasele lui Galeria de Artă din Palatul Culturii. Anual organiza expoziții din lucrările cele mai reușite ale elevilor colegiului reformat, unde publicul orașului avea posibilitatea de a cunoaște tinerii talentați și chiar de a cumpăra tablourile lor. Datorită învățăturilor și recomandărilor sale, mulți ucenici

și-au ales profesia de artist sau istoric de artă.

Ucenicii preferați, descoperiți de el, Vida Árpád (1884-1915) și Bordi András (1905-1989), au ajuns printre cei mai renumiți pictori ardeleni. Intervenea la părinți și profesori renumiți ai Academiei de Artă pentru a le asigura studiile superioare. Prietenia reciprocă și atenția profesorului pentru

⁹ Vezi nota nr. 2. (Curtea și grădina de altădată a bibliotecii erau mult mai mari, decât astăzi.)

foștii elevi a rămas neschimbată și după plecarea acestora din oraș, ei corespondând continuu. Gulyás a publicat multe articole și studii de artă despre ei în colecția de studii despre artiști plastici.¹⁰ (Vezi Anexa)

După părerea contemporanilor, propria sa activitate de pictor nu era considerabilă, picta în stil destul de tradițional, academician. A colaborat ca ilustrator la revista pentru copii *Cimbora*,¹¹ a scris multe povești și nuvele, a editat un volum propriu de povești.

Postul de bibliotecar la Biblioteca Teleki îl ocupă din 10 noiembrie 1907, conform propriei sale note din registrul de inventar folosit în perioada respectivă. Totodată, el notează și lista bibliotecarilor instituției dinaintea lui, la fiecare menționând și perioada în care au activat.¹²

Pe lângă admirația și dragostea continuă pe care o manifesta Gulyás față de bibliotecă în timpul serviciului său, chiar de la început se lovește de problemele instituției, dintre care unele sunt valabile pentru toată perioada consultată, până la sfârșitul celui de-al doilea război mondial.

Conform testamentului ctitorului bibliotecii, custodele întotdeauna a fost ales dintre profesorii colegiului reformat. Respectarea acestei tradiții induce două consecințe contradictorii. În primul rând, s-a asigurat că postul să fie ocupat de către oameni culți, respectabili, cu preocupări livrești, dar din cauza profesiei, deși erau conștiincioși, le lipsea timpul fizic necesar

---

¹⁰Banner Zoltán, *Bordi András*, București, Editura Kriterion, 1978, p. 5-12, 31; Hajdu Zoltán, *Töredékes beszélgetés Bordi Andrásal*, în *Bordi András festőművész kiállítása*. (Ghid editat de Galeria Națională a Ungariei, Budapesta, 1981), p. 6-8; Murádin Jenő, *Erdélyi festőiskolák*, București-Cluj, Editura Kriterion, s.a., p. 86-92; *Vida Árpád*. (Ghid bilingv editat de Muzeul Județean Mureș, 1970), p. 14-34.

¹¹ Revistă apărută în perioada 1922-1929 la Satu-Mare, redactor principal Benedek Elek.

¹² *Consignatioja azon könyveknek, mellyek üdvezült Cancellarius Grof Széki Teleki Sámuel Úr eő Excellentiája halála után jöttek és szereztettek a Bibliothéca számára*, Arhiva Personală Teleki, II c. 796, p. 140. (În continuare: *Consignatioja...*)

rezolvării în totalitate a responsabilităților de bibliotecar, exceptând vacanțele de vară.

De fapt, unele surse consultate amintesc două funcții și în mod sigur, de la începutul secolului XX, întotdeauna exista un bibliotecar principal iar bibliotecarul propriu-zis a fost Gulyás Károly. (Termenul de custode este folosit inconsecvent, fie pentru unul, fie pentru celălalt.) Pe lângă el, în funcție de bibliotecar principal apar următorii: Horváth József (? -1913), Dékáni Kálmán (1913-1925?) și Szigyártó Gábor (1926?-1940?). Funcția de bibliotecar principal era destul de formală, lucrările de toate zilele fiind efectuate de Gulyás, eventual, în lipsa lui se putea recurge la serviciile bibliotecarului principal.¹³ Toate însemnările, rapoartele și registrele instituției sunt alcătuite și semnate de către Gulyás.

Înainte de Gulyás, aproape fiecare bibliotecar a slujit până la moarte, deci predarea-preluarea fondului de carte, respectiv inițierea noului angajat n-a fost făcută niciodată. În afară de catalogul editat de Teleki Sámuel, nu exista nici o altă sursă de informare privind așezarea și regăsirea documentelor. Gulyás mărturisește, că în lipsa oricărei îndrumări a durat ani de zile până a învățat să se orienteze în fondul de carte.¹⁴

Pentru regăsirea mai rapidă a documentelor, el alcătuește propriile sale evidențe și bibliografii, păstrate în manuscris, fiind primul care clarifică numărul exact al unicateilor și exemplarelor rare. Identificarea și descrierea incunabilelor, postincunabilelor și a cărților vechi maghiare necesita cunoștințe aprofundate. Scrisse mai multe studii despre cărțile deosebit de valoroase ale bibliotecii, la care copiază ilustrațiile originale prin reproduceri proprii. (Vezi Anexa).

Studiind permanent fondul bibliotecii, el a descoperit și a publicat mai multe manuscrise de valoare unică pentru istoria culturii maghiare, printre care: cartea de medicină din secolul al XVI-lea; lucrarea despre muzică a lui

---

¹³ *Emlékkönyv*, p. 102-103. În lipsa surselor, până acum n-am reușit să clarificăm în mod sigur datele exacte privind perioada de serviciu a bibliotecarilor principali.

¹⁴ *Ibidem*, p. 119.

Bolyai Farkas; prima carte de gramatică a limbii maghiare datând din 1789; două scrisori necunoscute ale scriitorului iluminist Kazinczy Ferenc către Teleki Sámuel. Publicarea corespondenței dintre Teleki și cei doi savanți matematicieni Bernoulli a contribuit la alcătuirea portretului mai nuanțat al ctitorului bibliotecii.¹⁵

Gulyás popularizează biblioteca pe toate căile posibile: corespundează, ține prelegeri la sesiuni științifice și scrie cinci studii despre istoria bibliotecii, respectiv despre fondatorul ei. Vizitatorilor iluștri, care nu erau vorbitori de limbă maghiară, le povestea despre bibliotecă în limba latină clasică. Din toamna anului 1935 s-a pensionat ca profesor (după o activitate de 39 de ani), astfel că a avut mai mult timp pentru problemele bibliotecii.¹⁶

Funcționarea zilnică a instituției era împiedicată de condițiile oferite de clădire: sala mare a bibliotecii, neavând deloc încălzire și iluminare, în perioada de iarnă nu se putea vizita, căutarea cărților era posibilă numai cu riscul de îmbolnăvire a personalului. (Sala de lectură era așezată într-o altă încăpere, cu sobă, deci se asigura consultarea publicațiilor cerute.) Datorită demersurilor lui Gulyás, sala mare, sala de lectură și acoperișul bibliotecii au fost renovate în anul 1936. Totodată au fost confecționate vitrine pentru a expune cele mai interesante cărți, demne de interesul vizitatorilor.¹⁷

În ultimii ani ai activității sale se confruntă cu diferite boli și stare materială uneori chiar disperată, datorită faptului că plățirea pensiilor întârzie luni îndelungate, iar salariul bibliotecarilor chiar 4 ani.¹⁸ Din iulie 1939 îi vine ca ajutor tânărul profesor al colegiului reformat, Nemes Károly, care după plecarea lui Gulyás va rămâne singurul bibliotecar până în 1951.¹⁹ De fapt, în anii colaborării lor, Nemes este de mai multe ori concentrat de către organele militare, în perioadele respective Gulyás îndeplinind singur serviciul. Starea

---

¹⁵ Vezi *Anexă*, capitolul *Editor și îngrijitor*.

¹⁶ *Koll. Ért. 1935/1936*, p. 44.

¹⁷ Însemnarea lui Gulyás în cartea de vizitatori a Bibliotecii Teleki din perioada 1903-1940, p. 106; *Emlékkönyv*, p. 98-99, 119-126.

¹⁸ *Idem*, p. 109, 120, 123

¹⁹ *Consignatiója...* p. 140.

sănătății și vârsta înaintată îl determină să se retragă, pensionarea lui fiind admisă de către susținătorii instituției, familia Teleki, din 1 mai 1942. După data respectivă, el se mută la familia fiicei lui la Dévaványa.²⁰

Nu și-a pierdut însă interesul față de instituția căreia i-a dedicat cea mai mare parte a vieții - în 1944 publică cea mai amplă lucrare a lui despre viața și activitatea contelui Teleki Sámuel.²¹ Ca și în celelalte lucrări din același domeniu, este de părere că soarta colecției Telekiana era dependentă de activitatea fondatorului ei, după moartea acestuia biblioteca „s-a pietrificat” (expresia repetată a lui Gulyás), nefiind finanțată și îmbogățită de către urmași. El accentuează importanța catalogului în patru volume alcătuit și editat de Teleki, prin care biblioteca a ajuns o colecție într-adevăr savantă.

Gulyás Károly a murit la Dévaványa în data de 27 ianuarie 1948.

ANEXĂ

Bibliografia operelor lui Gulyás Károly²²

Beletristică

- *Bagoly Bandi lakodalma*. Madármese négy részben. Târgu-Mureș [Marosvásárhely, 1922.] Tompos lito-, cinko- és tip. műint. 40 p. [poveste]
- *A harmadik*. În: *Zord Idő*, nr. 12-13, 1920, p. 495-502, 517-521. [nuvelă]
- *Vígkedvű Mibályék gyászos krónikája*. În: *Pásztortűz*, nr. 17, 1928, p. 390-394. [nuvelă]
- *Hosszu pórázon*. În: *Erdélyi Szemle*, nr. 10, 1932, 6-7. [nuvelă]
- *Özvegy és leánya*. În: *Erdélyi Szemle*, nr. 7-8, 1933, p. 7-8. [nuvelă]

---

²⁰ *Emlékkönyv*, p. 138-139, 141-143; *Consignatioja...*, p. 140.

²¹ *Az ismeretlen gróf Teleki Sámuel*, Budapest, Magyar Könyvtárosok és Levéltárosok Egyesülete, 1944.

²² Bibliografia nu este completă, unele lucrări nefiind regăsite până în momentul de față.

- *A nagy ária*. În: *Erdélyi Szemle*, decembrie 1934, p. 9-10. [nuvelă]

Studii și articole

- *Bolyai Farkas festményei*. În: *Uránia*, nr. 5, 1913, p. 202-206. (il.)
- *A gróf Teleki-könyvtár kincsei*. În: *Uránia*, nr. 10, 1913, p. 385-389. [studiu cu ilustrații proprii despre bibliotecă]
- „*Magyar festőművészet*”. În: *Uránia*, nr. 10, 1917, p. 294-296.
- *Egy elfelejtett festőnk. (Dósa Géza) - 1847-1871*. În: *Uránia*, nr. 10, 1918, p. 234-238.
- *Petelei úr*. În: *Zord Idő*, nr. 2, 1919, p. 49-54.
- *Csakúgy eszembe jutott...* În: *Zord Idő*, nr. 2, 1919, p. 63-64.
- *Jeddy Sándor*. În: *Zord Idő*, nr. 3, 1919, p. 91-92.
- *Gyárfás Jenő*. În: *Zord Idő*, nr. 4, 1919, p. 110-115.
- *Demeter Róbert*. În: *Zord Idő*, nr. 5, 1919, p. 148-149.
- *Vida Árpád*. În: *Zord Idő*, nr. 7, 1919, p. 211-215.
- *Tolnai Lajos*. În: *Zord Idő*, nr. 8, 1919, p. 267-272.
- *Dósa Géza*. În: *Zord Idő*, nr. 1, 1920, p. 4-8.
- „*In Zord Idő*” *eleji*. În: *Zord Idő*, nr. 5, 1920, p. 137-139.
- *Mentovich*. În: *Zord Idő*, nr. 5, 1920, p. 173-174.
- *Szinyei Merse Pál*. În: *Zord Idő*, nr. 6, 1920, p. 220-221.
- *Régi theatrum*. În: *Zord Idő*, nr. 7, 1920, p. 257-260.
- *Benczúr Gyula (1844-1920)*. În: *Zord Idő*, nr. 15, 1920, p. 653-654.
- *Max Klinger*. În: *Zord Idő*, nr. 16, 1920, p. 703-704.
- *Kulturánk multja: egyetem*. În: *Székelyföld*, nr. 16-17, 1921.
- *Kancellárius gróf Teleki Sámuel (1739-1822) és m.-vásárhelyi bibliothékája*. În: *Székelyföld*, nr. 17-18, 1922.
- *Demeter Róbert*. În: *Tükör*, 6 mai 1923.
- *A marosvásárhelyi kollégium kis képzőművésze*. În: *Vasárnapi Újság*, nr. 3, 1924.
- *A Kollégium alkalmi kiállítása*. În: *Székely Napló*, 28 iunie 1925.

- *A Bordi András igaza.* În: *Tüzek*, septembrie 1925, p. 153-156.
- *Gróf Teleki Sámuel könyvtáralapítása.* În: *Pásztortűz*, nr. 11, 1925, p. 236-238. [cu ilustrații proprii despre bibliotecă]
- *A régi kolozsvári könyvkötészet.* În: *Pásztortűz*, nr. 23, 1925, p. 488-489. [cu ilustrații proprii]
- *Nevezetesebb régi épületeink.* În: *Színházi Világ*, nr. 17, 1925, p. 13-15. [cu ilustrații proprii]
- *Teleki könyvtár.* În: *Színházi Világ*, nr. 17, 1925, p. 17-19.
- *Egy magyar tudós külföldi sikerei a 18-ik században.* În: *Ellenzék*, nr. 13, 18 ian. 1926, p. 10. [despre Fogarasi Pap József]
- *Emlékezés Bolyai Farkasról.* În: *Színházi Világ*, nr. 7, 1926, p. 3 -9.
- *Demeter Róbert.* În: *Pásztortűz*, nr. 14, 1926, p. 334-335.
- *Emlékek Móricz Zsigmond diákkorából.* În: *Ellenzék*, nr. 17, 22 ian. 1927, p. 10.
- *Honterus János Kozmográfiaja.* În: *Pásztortűz*, nr. 17, 1927, p. 389-391. [cu ilustrații proprii]
- *Bábel-tornya meg a Noé bárkája.* În: *Pásztortűz*, nr. 19, 1927, p. 446-448.
- *A zene, mint tudomány.* În: *Pásztortűz*, nr. 6, 1928, p. 124-126. [cu ilustrații proprii]
- *Köpeczi Sebestyén József. „A bethleni gróf Bethlen család történeté”-nek illusztrátora.* În: *Pásztortűz*, nr. 9, 1928, p. 198-199.
- *Dürer magyar származása.* În: *Pásztortűz*, nr. 13, 1928, p. 311.
- *Erdélyi lexikon.* Szerk. Osvát Kálmán. În: *Nagyvárad*, 1928, p. 286. [semnează articolul despre Biblioteca Teleki]
- *A vásárhelyi zenélőkút.* În: *Pásztortűz*, nr. 13, 1929, p. 304.
- *Tere-fere a marosvásárhelyi festőművészetről.* În: *Pásztortűz*, nr. 14, 1929, p. 333-334.
- *Gr. Teleki Sámuel marosvásárhelyi könyvtáralapítása.* În: *Emlékkönyv a Székely Nemzeti Múzeum ötvenéves jubileumára.* Szerk.

Csutak Vilmos. Sepsiszentgyörgy, a Székely Nemzeti Múzeum kiadása, 1929, p. 202-207.

• *Halkuló szólamok építészeinkben. (Marosvásárhely igazán szép épületei körül.)* În: *Ünnepi könyv*. Marosvásárhely, Kemény Zsigmond Társaság kiadása, 1930, p. 204-209.

• *Gidófalvi Istvánné, Pataky Etelka marosvásárhelyi képművészete.* În: *Pásztortűz*, nr. 5, 1930, p. 118-119.

• *Festők panasza.* În: *Pásztortűz*, nr. 9, 1930, p. 214.

• *Milyen volt Bolyai János?* În: *Pásztortűz*, nr. 19, 1930, p. 444-445.

• *Egy erdélyi művész halála.* În: *Pásztortűz*, nr. 21, 1930, p. 491.

• *Erdélyi rejtett kultúrkincsek.* În: *Pásztortűz*, nr. 25-26, 1930, p. 590-591.

• *A Bánffyak leveles ládája.* În: *Pásztortűz*, nr. 9, 1931, p. 238.

• *Bolyai-utódok.* În: *Pásztortűz*, nr. 14, 1931, p. 354.

• *Az orgona őse.* În: *Pásztortűz*, nr. 16, 1931, p. 395.

• *Marosvásárhely képtára.* În: *Pásztortűz*, nr. 24-25, 1931, p. 565.

• *Látogatóban Bordy Andrásnál.* În: *A Ma*, 14 iulie 1932.

• *Az erdélyiség művészetünkben.* În: *Pásztortűz*, nr. 7, 1934, p. 154.

• *Műterem-avató.* În: *Pásztortűz*, nr. 10-11, 1935, p. 227-228.

• *A két Bolyai marosvásárhelyi ereklye-múzeuma.* În: *Matematikai és Fizikai Lapok*, 1938, p. 151-152.

• *Marosvásárhely története.* În: *Pásztortűz*, nr. 9, 1942, p. 405-406.

• *Légy jó mindhalálig - emlékezés Móricz Zsigmondra.* În: *Pásztortűz*, nr. 10, 1942, p. 423-424.

• *Egy magyar humanista.* În: *Pásztortűz*, nr. 2, 1943, p. 60-66.

• *Némi kicsi székely természetrajz.* În: *Pásztortűz*, nr. 11, 1943, p. 503-507.

• *Az ismeretlen gróf Teleki Sámuel.* Budapest, Magyar Könyvtárosok és Levéltárosok Egyesülete, 1944. (A szerző kiadása) (Különlenyomat a

„Magyar Könyvtárosok és Levéltárosok Egyesületének Évkönyve IV. kötetéből), 19 p.

Editor și îngrijitor²³

• *Benkő József levele gr. Teleki Sámuelhez.* În: *Irodalomtörténeti Közlemények*, nr. 4, 1908, p. 474-476.

• *Kazinczy Ferenc két ismeretlen levele.* În: *Irodalomtörténeti Közlemények*, nr. 1, 1910, p. 97-101.

• *Benkő József, gr. Széchenyi Ferencz, gr. Festetics György, Aranka György levelei gróf Teleki Sámuelhez.* În: *Irodalomtörténeti Közlemények*, nr. 2, 1910, p. 214-223.

• *Gróf Teleki Sámuel levelezése külföldi matematikusokkal.* În: *Mathematikai és Fizikai Lapok*, nr. V-VIII, 1912, p. 194-223.

• Földi János, *Magyar Grammatikája.* Közzéteszi Gulyás Károly marosvásárhelyi ref. Kollégiumi tanár, a Gróf Teleki-könyvtár őre. Budapest, A Magyar Tudományos Akadémia kiadása, 1912, 303 p.

• *Orvosságos könyv a XVI. Századból.* În: *Magyar Nyelv*, nr. 8, 1913, p. 373-377.

• *Művelődéstörténeti emlék a XV. századból.* În: *Magyar Könyvszemle*, nr. 2, 1914, p. 161-163.

• *Bolyai Farkas zenészeti dolgozata.* În: *Mathematikai és Fizikai Lapok*, 1914, p. 401-426.

---

²³ Sunt cuprinse lucrări despre manuscrisele descoperite și publicate de Gulyás Károly.

Gulyás Károly, a Librarian from the Past

Abstract

Gulyás Károly (1873-1948) was born at Debrețin. After finishing the first part of his education, he began his courses at Budapest, studying plastic arts. In 1902 he moved to Târgu-Mureș, teaching painting, calligraphy and other related subjects. In november 1907 he became librarian at Teleki Library and his activity lasted 35 years.

During his activity at Teleki Library he proved to be a very determined man, working hard in order to organize the collections on superior level. After profound researches, he published many articles and studies about the most important and valuable documents from library. Probably the most important of his papers is the monography dedicated to Teleki Sámuel, published in 1944.